

Journal of Urban Environmental Planning and Development

Vol 3, No 12, Winter 2024

p ISSN: 2981-0647 - e ISSN: 2981-1201

Journal Homepage: <http://juep.iaushiraz.ac.ir/>

Research Paper

Investigating Women's Sense of Security in Urban Public Spaces: a Case Study of Districts 5 & 2 of Shiraz

Abolfazl Meshkini*: Associate Professor, Faculty of Humanities, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran

Somayeh Alipour: Postdoctoral Researcher of Geography and Urban Planning, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran

Sadaf Sahraeian: Master of Geography and Urban Planning (Urban Environment Planning), Shahid Beheshti University, Tehran, Iran

Sajad Saeedi: Master of Geography and Urban Planning (Urban Environment Planning), Shahid Beheshti University, Tehran, Iran

Received: 2023/06/24 PP 35-52 Accepted: 2023/09/05

Abstract

Today, the rapid growth of urbanization causes various problems for the citizens in the urban space, and the issue of security as the background of a healthy society has gained a special importance in urban issues. The feeling of security is considered as one of the basic needs of citizens in urban spaces, which is the basis for the development of human societies. Meanwhile, women, as a part of the vulnerable sections of society, need a sense of security for their presence in urban spaces. The presence of women in safe spaces promotes the model of effective and better participatory social activities in the community scene. The present research is of an applied type, which was carried out in the statistical population of the 2nd and 5th regions of Shiraz city with a descriptive and analytical method. The purpose of the research is to evaluate the sense of security of women living in the statistical community. The process of collecting information is in the form of library and documentary studies, and the data is obtained from field surveys and questionnaires. In order to analyze the data and create sufficient scientific evidence needed to achieve the goal of the research, Pearson's correlation coefficient and regression statistical analyzes were used in SPSS software. The findings indicate that region 5 has better social, physical and psychological conditions than region 2 and women feel more secure. Also, the results indicate that the social, physical and psychological dimensions have a direct relationship with each other, in other words, these dimensions have a direct relationship with women's sense of security in urban public spaces, that is, the higher the indicators of these dimensions are, the more secure women feel.

Keywords: Feeling of Security, Women, Public Spaces, Shiraz.

Citation: Meshkini, A., Alipour, S., Sahraeian, S., Saeedi, S. (2024). **Investigating Women's Sense of Security in Urban Public Spaces: a Case Study of Districts 5 & 2 of Shiraz.** Journal of Urban Environmental Planning and Development, Vol 3, No 12, PP 35-52.

© The Author(s) **Publisher:** Islamic Azad University of Shiraz

DOI: 10.30495/juepd.2023.1986202.1203

DOR:

*. **Corresponding author:** Abolfazl Meshkini, **Email:** Meshkini@modares.ac.ir, **Tell:** +98 9123856388

Extended Abstract

Introduction

Man and the environment in which he lives are inseparable from each other. The rapid growth of Man and the environment in which he lives are inseparable from each other. The rapid growth of urbanization and the ever-increasing population of urban dwellers, which brings with it the mixing and mixing of people in the urban space, has caused the discussion of security to gain special importance in urban issues, urban security. It means peace of mind and lack of fear of citizens from any threat and danger against the city, citizens, urban spaces, buildings and organizations, facilities and urban infrastructures and other important elements in urban life that cause concern and feeling of insecurity in citizens. The feeling of security is considered as one of the important indicators of the quality of urban life, and it is considered as one of the basic needs of citizens in urban structures, and it is of special importance due to the inclusion of a sense of peace and comfort in the environment for citizens. Various factors affect citizens' sense of security; the security of women in the urban society will result in many social and economic benefits. The feeling of security in women can be effective in improving the pattern of social activities and bring about a better participation in the community scene

Methodology

This research is of a practical and practical type, which was collected using the questionnaire tool, the required data in different periods of time in the fall of 2022. In this research, the statistical population of women over 15 years of age is 102,212 people. Cochran's formula was used to determine the sample size, which was 382 people by Cochran's method and taking into account the sample error rate of 0.5% compared to sampling from the target statistical population by stratified and random method. In the current research, the descriptive and analytical method was used and the process of collecting research information was collected in the form of library and document studies, and the findings were obtained from field surveys and questionnaires. Statistical analysis and questionnaire data are collected in such a way that for each index, a question is asked, and according to the five-scale Likert scale, answers including very weak, weak, average, good and

very good are considered, which citizens according to They have answered the questions of the questionnaire and in the analysis of the data T and Pearson correlation tests have been used in the SPSS software format.

Results and discussion

The calculation of the difference test in the indicators related to the social dimension of the sense of security in the two studied regions shows that the overall average of the index in the fifth region is 3.36 and the second region is 2.35, which indicates the difference in the level of security in the studied regions. Based on the obtained information, the indicators of neighborhood relations and the dynamics and activity of the population are more than the significance level (0.05) and the rest of the indicators are less than the significance level. It can be argued that there is an average difference between the two communities in question regarding the social dimension. The calculation of the mean difference test in the indicators related to the physical dimension shows the sense of security. Based on the analysis, region 5 shows a better physical quality than region 2. As we can see in this table, the level of significance of these two areas in terms of the indicators of lighting condition and face detection at night and the condition of urban furniture is calculated to be less than the level of significance (0.05). From the calculated value (0.05), which shows that there is no equality between the variances. The sig value of the T-test item 4 is more than the significant limit, which means that the average difference of the two communities in question is not significant in terms of this variable from the citizens' point of view. It can be argued that there is an average difference between the two communities in question regarding the physical dimension. The calculation of the test shows the average difference in the indices related to the security index, as it can be seen that the sig value of the T test in terms of the gender justice index is greater than the calculated significance level (0.05), which can be argued that the average difference of the two communities in question in terms of this index is meaningful from the point of view of the citizens. is not And the sig value of the T-test of other dimensions is less than the calculated significance limit value, which can be argued that the average difference between the population is significant.

Conclusion

According to the results obtained, region 5 has better conditions than region 2 in terms of social, physical and psychological dimensions, and women feel more secure, and from the conducted tests, it can be concluded that social, physical and psychological dimensions are related to each other. They have a direct relationship and also these dimensions have a direct relationship with women's sense of security in urban public spaces, that is, as the indicators of these dimensions increase, women feel more secure. In this regard, some of the proposals presented in the research are such that it is possible to create people's organizations and form social and cultural institutions, especially institutions centered on women, in order to include as many women as possible and increase the interaction and social support of

citizens from each other; Using waste and unused spaces in order to create interactive spaces and the participation of all classes for the dynamism and activity of the population and the increase and improvement of neighborhood relations; Private sector investment in temporary commercial activities on different days, including bazaars and bazaars with a focus on supporting women, such as bazaars for the supply of home business goods, such as handicrafts, etc.; Preventing the game exchange and land speculation, building the aggregation of small parts and increasing mixed and mixed uses for diversity of use and easier access for women in the area; Increasing awareness and civic participation by holding public meetings and consultations through the convergence and integration of residents and the use of cultural commonalities to control social harms at the neighborhood level in order to give citizens a sense of belonging to their place of residence.

فصلنامه برنامه ریزی و توسعه محیط شهری

دوره ۳، شماره ۱۲، زمستان ۱۴۰۲

شاپا چاپی: ۰۶۴۷-۲۹۸۱ شاپا الکترونیکی: ۱۲۰۱-۲۹۸۱

Journal Homepage: <http://juep.iaushiraz.ac.ir/>

مقاله پژوهشی

بررسی احساس امنیت بانوان در فضاهای عمومی شهری: نمونه موردی مناطق ۵ و ۲ شیراز

ابوالفضل مشکینی*؛ دانشیار دانشکده علوم انسانی دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

سمیه علیپور؛ پژوهشگر پسا دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

صدف صحرائیان؛ کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری (برنامه ریزی محیط زیست شهری)، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

سجاد سعیدی؛ کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری (برنامه ریزی محیط زیست شهری)، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

دریافت: ۱۴۰۲/۰۴/۰۳ صص ۵۲-۳۵ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۶/۱۴

چکیده

امروزه رشد شتابان شهرنشینی باعث به وجود آمدن مشکلات گوناگونی برای شهروندان در فضای شهری می شود که بحث امنیت به عنوان پیش زمینه یک جامعه سالم اهمیت خاصی در مسائل شهری نمود بیشتری به خود پیدا کرده است. احساس امنیت به عنوان یکی از احتیاجات اساسی شهروندان در فضاهای شهری که بسترساز توسعه جوامع انسانی است به شمار می رود. در این میان بانوان به عنوان بخشی از اقشار آسیب پذیر جامعه جهت حضورشان در فضاهای شهری نیازمند احساس امنیت می باشند. حضور زنان در فضاهای امن موجب ارتقاء الگوی فعالیت های اجتماعی مؤثر و مشارکتی بهتر را در صحنه اجتماع است. پژوهش حاضر از نوع کاربردی است که در جامعه آماری منطقه ۲ و ۵ شهر شیراز با روش توصیفی تحلیلی صورت گرفته است. هدف پژوهش ارزیابی احساس امنیت بانوان ساکن در جامعه آماری است. فرآیند گردآوری اطلاعات به صورت مطالعات کتابخانه ای و اسنادی بوده و داده ها از بررسی های میدانی و پرسشنامه ای بدست آمده است. در راستای تجزیه و تحلیل داده ها و ایجاد شواهد علمی کافی مورد نیاز جهت دستیابی به هدف مورد نظر تحقیق از تحلیل های آماری ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون در قالب نرم افزار SPSS استفاده شده است. یافته های حاکی از آن است که منطقه ۵ نسبت به منطقه ۲ از نظر ابعاد اجتماعی، کالبدی و روان شناختی شرایط بهتری دارد و بانوان احساس امنیت بیشتری دارند. همچنین نتایج حاکی از آن است که ابعاد اجتماعی، کالبدی و روان شناختی با یکدیگر رابطه مستقیمی دارند، به عبارتی این ابعاد با احساس امنیت بانوان در فضاهای عمومی شهری نیز رابطه مستقیم دارد یعنی هرچه شاخص های این ابعاد افزایش یابد سبب ایجاد احساس امنیت بیشتری در بانوان می گردد.

واژه های کلیدی: احساس امنیت، بانوان، فضاهای عمومی، شیراز.

استناد: مشکینی، ابوالفضل؛ علیپور، سمیه؛ صحرائیان، صدف؛ سعیدی، سجاد. (۱۴۰۲). بررسی احساس امنیت بانوان در فضاهای

عمومی شهری: نمونه موردی مناطق ۵ و ۲ شیراز. فصلنامه برنامه ریزی و توسعه محیط شهری، سال ۳، شماره ۱۲، صص ۳۵-۵۲.

ناشر: دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شیراز

© نویسندگان

DOI: 10.30495/juepd.2023.1986202.1203

DOR:

مقدمه

نیمه نخست قرن بیستم با توجه به رشد بسیار سریع و بدون برنامه‌ریزی جمعیت شهرنشین و فزونی نا عدالتی‌های اجتماعی، واری‌های جغرافیایی ناهنجاری‌ها و ناهماهنگی‌های شهری و شناسایی کانون‌های جمعی از جستارهای حیاتی مباحث اجتماعی محسوب می‌گردد (Azimi & rusta, 2012). رشد و توسعه شهر و فضاهای شهری و به دنبال آن گسترده شدن روابط اجتماعی و مدنی شهروندان، معنا و مفهوم امنیت، افزون بر حالت فیزیکی و مادی آن به ابعاد مختلف اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، اقتصادی و ... تبدیل شود و همچنین با رشد و گسترش فیزیکی شهرها، جرم و جرائم مختلف به شکل‌های گوناگون افزایش یافته است، (Sadeghi & shushtari, 2017). امنیت شهرها و الزام تأمین امنیت شهروندان از مهم‌ترین مباحث در زندگی شهری است. پرداختن به امنیت شهری به عنوان بستر بنیادی برای ایجاد تعاملات اجتماعی و ارائه خدمات عمومی و در نتیجه ایجاد شهری پایدار، مورد توجه تمامی نظریه پردازان شهری است (Shateriyan et al, 2016). امنیت از ملزومات زندگی شهروندان انگاشته می‌شود به گونه‌ای که از ابتدای تاریخ تاحال بیشترین هزینه و زمان در جوامع مختلف برای تأمین امنیت معطوف شده است. همواره نیاز به داشتن امنیت یکی از بزرگ‌ترین نیازهای انسان در جامعه بشری به شمار می‌رود (Qaraei et al, 2018). اهمیت امنیت و ایمنی در هر کدام از فضاها و عناصر کالبدی شهری به خصوص در فضاهایی که با طراحی و کاربری نامناسبی روبرو هستند ضرورت بررسی دارد. یکی از مهم‌ترین هدف‌های مدیریت شهری را می‌توان ارتقاء شرایط کار و زندگی جمعیت ساکن در قالب اقشار و گروه‌های مختلف اجتماعی اقتصادی و حفاظت از حقوق شهروندان و تشویق آن‌ها به توسعه اقتصادی و اجتماعی پایدار دانست. Kalantari (et, al, 2012, 32). در نخستین فعالیت‌های برنامه‌ریزی شهری که در قرن بیستم صورت گرفت، شهرها با توجه به جدایی‌گزینی فعالیت‌های سنتی مورد توجه قرار گرفتند یعنی بانوان به گستره خصوصی و مردان به گستره عمومی متعلق بودند که این جدایی‌گزینی با وجود تشدید شهرنشینی و گسترش شهرها بدون تغییر باقی‌مانده و سبب ایجاد ناسازگاری شده که در نتیجه موجب ناامنی بانوان در فضاهای شهری شده است (Abdullahi & sanami, 2020). باید توجه داشت که بخش عمده‌ای از شهروندان را زنان تشکیل می‌دهند که حضور آنان در محیط‌های کار و فعالیت‌های اجتماعی شهری روند رو به رشدی دارد و این باعث می‌شود تا در برنامه‌ریزی و ساخت کالبد شهر حضور آنان مورد توجه قرار گیرد. آنان نیازمند تسهیلات خاصی از فضا هستند تا موجب افزایش اطمینان خاطر آنان از حضور امن در فضاهای شهری شود (Shekarbeigi & radin, 2017). بانوان سرمایه‌های انسانی هر جامعه‌ای به شمار می‌آیند و نقش آن‌ها در پیشبرد اهداف جامعه تأثیر گذار است. این قشر از جامعه به علت داشتن موقعیت اجتماعی خاص در جوامع مختلف و همچنین ویژگی‌های فیزیولوژیک، در زندگی اجتماعی‌شان به شدت وابسته داشتن احساس امنیت هستند (Sadeghi & shushtari, 2017, 11) فمینیست‌ها اعتقاد دارند که امنیت همیشه به‌عنوان یک موضوع مردانه مورد توجه قرار گرفته است و به ندرت بانوان در ادبیات امنیت بازشناسی شدند. از نظر آن‌ها امنیت اجتماعی وقتی کامل می‌شود که بانوان به‌طور اساسی در مرکز امنیت قرار بگیرند. ترس از خشونت و تعدی اعتماد به نفس تعداد زیادی از بانوان را تضعیف می‌کند و دسترسی آن‌ها را به فضاهای شهری محدود می‌سازد (Lotfi et al, 2014, 136). از طرفی کاهش امنیت بانوان در جامعه سبب ایجاد عوارض جسمی و روحی و همچنین عوارض جبران‌ناپذیری مانند بالا رفتن تنش و اضطراب و بیماری روحی روانی همچون افسردگی را نیز در پی دارد. (Mohammadi & Moradi Paduk, 2014). ضرورت و اهمیت توجه به بانوان بدین سبب است که نیمه اصلی بدنه اجتماع را بانوان تشکیل می‌دهند و در صورت تأمین امنیت آن‌ها، میزان استفاده بانوان از فضای عمومی در پارک‌های شهری بیشتر خواهد شد. از سوی دیگر، عدم احساس امنیت و رضایت از پارک‌های شهری باعث می‌شود که بانوان از این‌گونه فضاها کمتر استفاده کنند (Mohammadi & azar, 2019). از طرفی توجه به مفهوم امنیت بانوان و روش‌های ارتقا آن به‌عنوان یکی از اولویت‌های اساسی در فضاهای شهری محسوب می‌شود. به همین دلیل در فرایند برنامه‌ریزی شهری، ارتقا احساس امنیت در محیط‌های شهری از مهم‌ترین اهداف در زندگی شهری بوده است (Rahimi & Izadi Zamanabadi, 2022). لذا شهرها باید به‌گونه‌ای مدیریت شوند که جای هیچ‌گونه ترس و احساس عدم امنیت برای شهروندان‌شان به ویژه زنان باقی نگذارد. در این میان فضاهای عمومی از اهمیت بسیار ویژه‌تری در مدیریت شهری به حساب می‌آیند که همواره باید با دیدگاه تأمین امنیت زنان مورد برنامه‌ریزی قرار گیرند. تأمین امنیت زنان به عنوان قشر عظیمی از جامعه سبب ایجاد تعلق خاطر در آنها نسبت به فضاهای عمومی شده و دایره امنیت را در کل شهر گسترده خواهد کرد. با توجه به اهمیت این موضوع این پژوهش در جامعه آماری مناطق ۵ و ۲ کلان‌شهر شیراز مورد بررسی قرار گرفته است. در بین مناطق ۱۱ گانه شهر شیراز منطقه ۵، ۲ در جنوب شیراز واقع شده است و به عنوان یکی از مناطق دارای پتانسیل ناامنی بیشتر، به دلیل مسائل و مشکلات اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی نسبت به دیگر مناطق می‌باشند. به دلیل وجود بافت‌های فرسوده و محله‌های حاشیه‌نشین سبب ایجاد مسائل زیادی از جمله کاهش امنیت به‌ویژه برای قشر بانوان ساکن در این مناطق شده است. کسانی که در این مناطق زندگی می‌کنند بیشتر از همه تحت تأثیر شرایط محیطی این مناطق و رفتار استفاده‌کننده فضاهای عمومی قرار می‌گیرند. حال با پیش فرض مسئله تأمین امنیت در فضاهای عمومی برای زنان

پژوهش حاضر با دو سوال اساسی روبرو است. چه میزان امنیت در جامعه آماری پژوهش برای زنان وجود دارد؟ و تفاوت میزان امنیت زنان در فضاهای عمومی در مناطق ۵ و ۲ چگونه است؟

پیشینه و مبانی نظری تحقیق

امنیت یکی از نظریات و دلایل اصلی پیدایش اجتماعات بشری به حساب می‌آید (Soltani et al, 2017) و همواره به عنوان پیش زمینه یک اجتماع سالم تلقی می‌شود. آبراهام مازلو در رده‌بندی نیازهای انسان امنیت را پس از نیازهای زیستی یا فیزیولوژیک دومین نیاز اساسی و پایه انسان می‌داند (McLeod, 2014). داشتن امنیت از الزامات توسعه اجتماعات شهری است (Rasouli Shurestan, 2019). احساس امنیت از مهم‌ترین شاخص‌های کیفیت‌های زندگی شهری و یکی از نیازهای بنیادی شهروندان در فضاهای شهری به محسوب می‌شود (Tazesh & Daymad, 2021). احساس امنیت دارای ابعاد متفاوتی همچون روان‌شناختی و اجتماعی است که این احساس می‌تواند ناشی از تجربه‌های مستقیم و غیرمستقیم شهروندان از اوضاع و شرایط محیط پیرامون آن‌ها باشد (Rasouli Shourestan, 2019). این احساس با عواملی همچون اجتماع، سیاست، اقتصاد و فرهنگ جامعه در ارتباط مستقیم است. امنیت در مجموعه‌ای از مباحث تئوریک، روزمرگی و ایدئولوژیک و به گونه‌ای است که بوزان نظریه‌پرداز برجسته در این باره می‌گوید هر گونه تلاشی برای درک مفهوم امنیت، بدون داشتن آگاهی کافی از تناقضات و نارسایی‌های موجود یک مفهوم ساده اندیشانه قلمداد می‌شود (Shariati Mazinani & Foroughzadeh, 2018) در حالت برعکس نیز احساس ناامنی شرایط مشقت‌زا است که به باور بیشتر شهروندان، زندگی و آمد و شد اجتماعی را مختل می‌نماید، ارزش‌های همگان را به خطر می‌اندازد (Jahanbakhsh Ganjeh, 2021). مسائل مختلفی بر احساس امنیت شهروندان چه از لحاظ جنبه‌های کیفی و کمی تأثیرگذار است. یکی از این مسائل وجود فضاهای عمومی شهری است. فضاهای شهری با حضور و مشارکت شهروندان شناخته می‌شوند (Qotb & Khakpour, 2017). فضاهای شهری نظر به هویت محدوده و فضای کالبدی آن باید محلی برای اجتماعات باشد که با حضور و مشارکت شهروندان سبب بهبود روابط همسایگی شهروندان گردد (Saeedi et al, 2022). در فضاهای شهری مواردی همچون: فرم و فضا کالبدی، نورپردازی و روشنایی، مبلمان شهری، خوانایی، نظافت و بهداشت محیط از مواردی هستند که با احساس امنیت رابطه مستقیم دارند و ارتقای آن‌ها سبب افزایش احساس امنیت شهروندان می‌گردد (Memarian & Kalantari, 2022). این فضاها باید بتوانند جاذب جمعیت باشند. جذب و نگهداری جمعیت و به ویژه زنان در فضاهای شهری نیازمند ایمنی است. امنیت مفهومی عینی و احساس امنیت مفهومی ذهنی قلمداد می‌شود (Sadeghi & Shushtari, 2017). طراحان و برنامه‌ریزان فضاهای شهری در تلاش هستند با شناسایی عوامل تأثیرگذار در احساس ناامنی به‌ویژه در فضاهای شهری، امنیت را برای شهروندان آن فضاها فراهم آورند (Sadeghi shirsavar & parinejad, 2022). فضاهای شهری الالخصوص در کلان‌شهرها و شهرهای بزرگ اگرچه بسیار جذاب و خیره‌کننده هستند ولی درعین حال سرشار از ناامنی و هراس‌آورند به همین دلیل اغلب فضاهای شهری جاذبه‌ای که برای مردان دارند، برای بانوان ندارند (Ahmadpour et al, 2015). جنسیت مهم‌ترین عامل شخصیتی در درک امنیت و حس امنیت در بانوان و مردان متفاوت است، بانوان عموماً ترس بیشتری را نسبت به مردان حس می‌کنند (Farokh seresht, 2013). زنان به عنوان نیمی از جمعیت جامعه نقش مهمی را در تحولات اجتماعی بر عهده دارند (Sanat Khah, 2019). و باید توجه داشت که بانوان نیز همانند مردان نیازمند امنیت و آرامش در فضاهای اجتماعی هستند (Asgari, 2022). حال بانوان نیازمند تسهیلات خاصی از فضا هستند تا سبب افزایش اطمینان خاطر آنان از حضور امن و ایمن در فضاهای شهری را به همراه داشته باشد (Shirbegi & Radin, 2017). در صورت برقراری امنیت و ایجاد احساس امنیت برای بانوان سبب می‌شود که استفاده بانوان از فضای عمومی شهری افزایش یابد و عدم احساس امنیت سبب ترک این‌گونه فضاها نگردد (Birang & Azar, 2019). ارتقاء کیفیت فضاهای عمومی شهری به‌ویژه از لحاظ امنیت اجتماعی زنان جهت ایجاد سرمایه اجتماعی و تقویت یکپارچگی جامعه امری ضروری تلقی می‌گردد (Rahimi & Sabouri, 2019).

در خصوص موضوع پژوهش حاضر و توجه به فضاهای عمومی و با هدف تأمین امنیت زنان مطالعات متعددی صورت گرفته است که اهم آن‌ها بدین شرح است. شیخ احمدی و محمدی (۱۴۰۰) در پژوهشی با عنوان تحلیلی بر ارتقای امنیت در بافت‌های تاریخی مراکز شهری با تکیه بر سرمایه اجتماعی و بازآفرینی فرهنگی (نمونه موردی: بافت تاریخی شهر ارومیه) در نتایج خود اشاره کرده‌اند که شاخص فرهنگی رتبه نخست را در میان سایر عوامل در راستای ارتقا امنیت در بافت‌های تاریخی دارد (Sheikh Ahmadi & Mohammadi, 2021). پژوهش رحیمی و ایزدی با عنوان تبیین رابطه مفاهیم حس امنیت بانوان و حس تعلق به مکان در بافت تاریخی شهری نمونه موردی: محله جو باره شهر اصفهان) نتایج نشان داد که فضاهای امن شهری برای زنان با متغیرهای حس تعلق به مکان و احساس امنیت رابطه معناداری دارد و بیشترین میزان همبستگی مربوط به کنترل طبیعی به دست آمد و کمترین آن برای جنسیت نشان داده شده است (Rahimi & Izadi, 2022). آقایی و همکارانش (۱۳۹۷) نیز با تحلیل مؤلفه‌های تأثیرگذار بر احساس امنیت اجتماعی بانوان در فضاهای سبز

عمومی، (مورد پژوهی پارک نیاوران تهران) به این نتیجه رسیدند که احساس امنیت اجتماعی بانوان در پارک نیاوران نسبتاً مطلوب‌تر است و امنیت بانوان در جامعه تحت تأثیر شرایط محیطی و اجتماعی و همچنین پایگاه اقتصادی - اجتماعی خانواده است (Aghaei, et al, 2019). صادقی و جنگجو در سال ۱۳۹۹ پژوهشی تحت عنوان ترجیحات بانوان در فضای شهری رابطه محیط ساخته‌شده با حضور بانوان در فضاهای عمومی شهری در ایران، (شهر مورد مطالعه شیراز) نشان داد که در بعد فردی، بین تعداد دفعات حضور بانوان در فضاهای شهری و وضعیت تأهل و سن آن‌ها رابطه معناداری وجود دارد. همچنین بین ویژگی‌های کالبدی محیط ساخته‌شده و حضور بانوان در فضاهای عمومی شهری رابطه وجود دارد (Sadeghi & Jangjo, 2022). بیرنگ و آذر با پژوهشی در راستای تحلیل احساس امنیت بانوان در فضاهای عمومی با تأکید بر پارک‌های شهری، دریافتند که احساس امنیت بانوان در پارک‌های ناحیه‌ای و محله‌ای شهر تبریز، پایین‌تر از پارک‌های حاشیه خیابان‌های شهری آن است همچنین نتایج نشان می‌دهد میان کیفیت کالبدی و احساس امنیت بانوان رابطه مثبت معنی‌داری وجود دارد (Birang & Azar, 2020). شریعتی مزینانی و فروغ زاده (۱۳۹۶) در پژوهشی با عنوان فضاهای عمومی و امنیت بانوان در شهر مشهد نشان دادند که زیرگذرها و مسافربران شخصی، پارک‌ها و به ترتیب ناامن‌ترین موقعیت‌ها می‌باشند اتوبوس، پل‌های عابر پیاده و تاکسی در مقایسه با فضاهای عمومی دیگر بیشترین امنیت را دارند. میزان احساس امنیت اخلاقی نیز بسیار کم برآورد شد به طوری که ۴۷٪ بانوان در فضاهای عمومی، با عدم امنیت مواجه هستند. (Shariati Mazinani & Foroughzadeh, 2018). سلطانی و همکاران (۱۳۹۵)، پژوهشی تحت عنوان تحلیل فضای احساس امنیت در محلات مختلف شهری مورد مطالعه: شهر قدس در نتایج به رابطه معناداری بین محلات مختلف شهری و احساس امنیت دست یافتند. همچنین اشاره کرده که محیط‌های شهری به دلیل شرایط اجتماعی موجود؛ شکل‌گیری و کارکرد فضاها می‌توانند بر میزان امنیت تأثیرگذار باشند (Soltani et al, 2017). شیربگی و رادین (۱۳۹۵) در پژوهش خود تحت عنوان بررسی عوامل مرتبط با احساس ناامنی اجتماعی بانوان در فضاهای شهری (با تأکید بر ویژگی‌های کالبدی شهری) در تلاش بوده‌اند زمینه‌های بروز احساس ناامنی اجتماعی در بین بانوان را ارزیابی کنند و عوامل مؤثر بر نگرانی‌ها و ترس‌های بانوان در فضاهای عمومی و محیط شهری مورد واکاوی قرار دهند (Shirbegi and Radin, 2017). صادقی و شوشتری (۱۳۹۵) در پژوهش خود تحت عنوان احساس امنیت بانوان در فضاهای شهری و عوامل اجتماعی مؤثر بر آن در نتایج ارائه کرده‌اند که عواملی چون فضای فیزیکی شهر، چگونگی مناسبات اجتماعی، وجود فضای بی‌دفاع، شهری سن، پایگاه اقتصادی، محل سکونت، تبلیغات رسانه‌ای و مجازی و ... بر امنیت اجتماعی بانوان تأثیر بالایی دارند (Sadeghi and Shushtari, 2017). گلی و همکارانش در سال (۱۳۹۴)، پژوهشی با عنوان عوامل مؤثر در احساس امنیت اجتماعی بانوان در فضاهای عمومی شهری (مطالعه موردی پارک ائل گلی تبریز) یافته‌هایشان نشان دادند که بین عوامل اطلاعات محیطی گمراه‌کننده، نور، فرم فضا، آلودگی محیطی و میزان دسترسی به خدمات حمل‌ونقل عمومی و کاربری زمین پیرامون پارک و عوامل اجتماعی از قبیل، شغل، سن، تحصیلات با میزان احساس درک امنیت بانوان رابطه معناداری وجود دارد (Goli et al, 2016). Mahadevia & Lathia (۲۰۱۹) با هدف ارزیابی میزان امن‌ترین فضای عمومی شهر برای بانوان در احمدآباد، کشور هند به بررسی منطقه رودخانه سابراماتی با استفاده از ابزارهای نقشه‌برداری پرداختند. آن‌ها با در نظر گرفتن جنسیت و سن در چهار زمان مختلف در روز خصوصاً آزار و اذیت‌های روزانه به ارزیابی پرداختند. نتایج حاکی از آن بود که بانوان کم سن سال، مجرد، در فاصله زمانی شب‌ها در این مکان احساس ناامنی بیشتری داشته‌اند (Mahadevia & Lathia, 2019). در مجموع می‌توان گفت که فضاهایی در شهر به عنوان فضاهای عمومی شناخته می‌شوند که با حضور و مشارکت شهروندان همراه می‌باشند که باید تمامی اقصای جامعه بتوانند بدون محدودیت و احساس ناامنی از این فضاها استفاده نمایند. از طرفی ترس از وقوع جرم، رفتار را در فضاهای عمومی شهری تغییر می‌دهد و این اثرات روی بانوان شدیدتر است که احساس ناامنی را در آنجا تشدید می‌کند. در این پژوهش با توجه به موضوع آن که احساس امنیت بانوان در فضاهای عمومی شهری تعریف شده در ۳ بخش کلان اجتماعی، کالبدی و روان‌شناختی ارزیابی می‌شود تا رابطه بخش اعظمی از شاخص‌ها با میزان امنیت بانوان در فضاهای عمومی به دست آمده و مورد ارزیابی قرار گیرد.

مواد و روش تحقیق

این پژوهش از نوع کاربردی است و ماهیت توصیفی تحلیل است. فرآیند گردآوری اطلاعات تحقیق به صورت مطالعات کتابخانه‌ای و میدانی با استفاده از ابزار پرسشنامه داده‌های مورد نیاز در دوره‌های مختلف زمانی پاییز ۱۴۰۱ گردآوری شده است. جامعه آماری پژوهش بانوان بالای ۱۵ سال منطقه ۲ و ۵، شهر شیراز به تعداد ۱۰۲،۲۱۲ نفر هستند. حجم نمونه مورد بررسی با استفاده از فرمول کوکران تعداد ۳۸۲ نفر و با در نظر گرفتن میزان خطای نمونه ۵٪ درصد با روش طبقه‌بندی و تصادفی است. جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات از روش‌های آماری، آزمون‌های توصیفی همچون انواع همبستگی‌ها جهت مشخص شدن رابطه ابعاد و شاخص‌ها با میزان امنیت بانوان و آزمون استنباطی، آماره T جهت

تعیین میزان امنیت بانوان در فضاهای عمومی در جامعه آماری استفاده شده است. مهم‌ترین شاخص‌های پژوهش که در قالب آن‌ها پرسشنامه طراحی شده و طبق طیف پنج مقیاسی لیکرت، جواب‌هایی شامل خیلی ضعیف، متوسط، خوب و خیلی خوب در اختیار پرسش‌شوندگان قرار گرفته است. در مشاهدات میدانی علاوه بر سوال‌های پرسشنامه مصاحبه‌هایی نیز با زنان صورت گرفته که در جمع‌بندی و نتیجه‌گیری از آن‌ها بهره گرفته شده است.

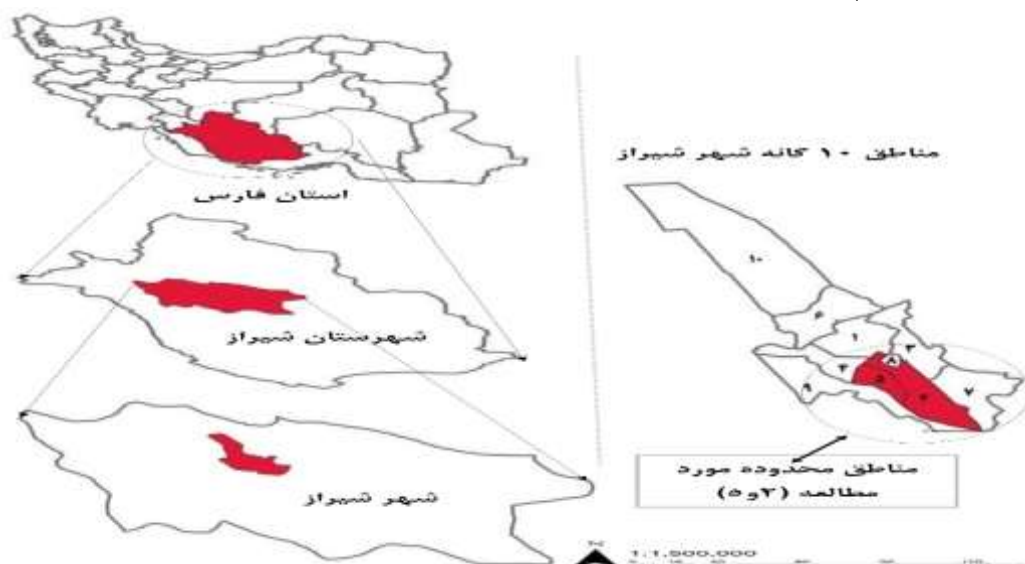
جدول ۱- شاخص‌های ارزیابی احساس امنیت بانوان در فضاهای شهری

منبع مطالعه	شاخص	بعد
(Farahzad et al, 2018) , (Qotb & Khakpour, 2017) , (kalantari et.al,2012)	تنوع اقشار	اجتماعی
Sediq) و (Fani & Roshan, 2016), (Karimi, 2022) , (Saeedi et al, 2022) (Sarvestani & Nimrozi, 2011	برقراری ارتباط و تعامل با همسایگان (روابط همسایگی)	
, (Yaran et al, 2019) , (Mahmoodi, 2021) , (Farahzad et al, 2018) , (Rafiei, 2022) Mohammadi & Moradi) , (Zohreh, 2017) , (Haji Ahmadi Hamdani et al, 2015) (Paduk, 2014	برقراری ارتباط و تعامل با شهروندان (تعامل اجتماعی)	
, (Zohreh, 2017) , (Malmir & Talkhabi, 2022) , (Zoghi Tavana & Ashuri, 2022) (Mohammadi & Moradi Paduk, 2014)	کمک افراد غریبه در صورت بروز مشکل (حمایت اجتماعی)	
Mohammadi &) , (MohammadPajhoh & RezaeiRad, 2016) , (Rafiei, 2022) (Moradi Paduk, 2014	پویایی و فعال بودن جمعیت	
, (Farahzad et al, 2018) , (Rafiei, 2022) و (Goli et al, 2016) , (Saeedi et al, 2022) , (Yaran et al, 2019) , (MohammadPajhoh and RezaeiRad, 2016) (Mohammadi & Moradi Paduk, 2014)	تنوع کاربری	کالبدی
, (Rafiei, 2022) , (Goli et al, 2016) , (Memarian & Kalantari, 2022) (MohammadPajhoh & RezaeiRad, 2016) , (Mahmoodi, 2021)	فرم و فضا	
Mohammadi) , (Yaran et al, 2019) , (MohammadPajhoh & RezaeiRad, 2016) (Birang & Azar, 2019	نظارت بر فضا	
, (Farahzad et al, 2018) و (Goli et al, 2016) , (Memarian and Kalantari, 2022) Haji) , (Yaran et al, 2019) , (MohammadPajhoh and RezaeiRad, 2016) (Ahmadi Hamdani et al, 2015	وضعیت نورپردازی و تشخیص چهره در شب	
, (Farahzad et al, 2018) (Rafiei, 2022) , (Goli et al, 2016) , (Saeedi et al, 2022) (Haji Ahmadi Hamdani et al, 2015) , (Yaran et al, 2019)	دسترسی	
MohammadPajhoh &) , (Farahzad et al, 2018) , (Memarian & Kalantari, 2022) (Yaran et al, 2019) , (RezaeiRad, 2016	وضعیت مبلمان شهری	روان‌شناختی
Mohammadi) , (MohammadPajhoh and RezaeiRad, 2016) (Saeedi et al, 2022) (Rahimi & Izadi Zamanabadi, 2022) , (& Moradi Paduk, 2014	حس تعلق	
Mohammadi) (MohammadPajhoh & RezaeiRad, 2016) ,(Saeedi et al, 2022) (and Moradi Paduk, 2014	هویت محدوده	
Rahmati et) و (Rafiei, 2022) . (Goli et al, 2016) و (Memarian & Kalantari, 2022) . (MohammadPajhoh & RezaeiRad, 2016) , (Farahzad et al, 2018) , (al, 2021 (Mohammadi & Moradi Paduk, 2014) , (Yaran et al, 2019)	خوانایی محیط	
. (MohammadPajhoh & RezaeiRad, 2016) و (Memarian & Kalantari, 2022) Malmir and) , (Haji Ahmadi Hamdani et al, 2015) , (Yaran et al, 2019) (Talkhabi, 2022	نظافت و بهداشت	
, (Mahadevia, Lathia,2019) , (Rahimi,Izadi.2022) . (Farokh seresht,2013) (Rahimi, & Izadi Zamanabadi, 2022) , (Farahzad et al, 2018) , (Rafiei, 2022)	عدالت جنسیتی	

محدوده مورد مطالعه

محدوده مورد بررسی پژوهش شامل منطقه ۲ و ۵ شهر شیراز می‌شود، شهر شیراز مرکز استان فارس است؛ که در طول جغرافیایی ۵۲ درجه و ۳۵ دقیقه و عرض جغرافیایی ۲۹ درجه و ۳۲ دقیقه در منطقه‌ای با ارتفاع ۱۴۹۱ متر از سطح دریای آزاد واقع شده است. وسعت شیراز معادل

۱۰۶۸۸ کیلومترمربع و تقریباً در مرکز استان فارس قرار دارد (Abdolahi & sanami,2019,14) منطقه ۵ شیراز با مساحت تقریبی ۱۷۳۶ هکتاری در جنوب شهر شیراز قرار دارد که از شرق به بلوار ابوذر غفاری و خیابان محراب و از غرب به بلوار عدالت و از شمال به بلوار ارتش و خیابان شهید حراف و از جنوب به کمربندی محدود می‌شود. همچنین مساحت منطقه ۲ شهر شیراز به صورت تقریبی برابر با ۱۶۸۰ هکتار است که موقعیت فعلی این منطقه، از سمت شمال به مناطق ۸ و ۳ و ۱، از جانب جنوب به منطقه ۵، از جانب شرق به پایگاه هوایی شیراز و از سمت غرب به منطقه ۱ محدود می‌شود؛ منطقه ۲ شهر به صورت خطی از شمال غربی به جنوب شرقی حول بافت قدیم شیراز از ناحیه غرب و جنوب کشیدگی دارد. با توجه به اینکه جامعه آماری این پژوهش بانوان هستند، جمعیت بانوان بالای ۱۵ سال منطقه ۲ و ۵ شیراز، ۱۰۲،۲۱۲ نفر است (سالنامه آماری، ۱۳۹۸).

شکل ۱- مناطق مورد مطالعه پژوهش (ترسیم: نگارندگان)

بحث و ارائه یافته‌ها

تحلیل شاخص‌های بعد اجتماعی امنیت بانوان

ارزیابی بعد اجتماعی احساس امنیت با مجموع ۵ شاخص (تنوع اقشار، برقراری ارتباط و تعامل با همسایگان (روابط همسایگی)، برقراری ارتباط و تعامل با شهروندان (تعامل اجتماعی)، کمک افراد غریبه در صورت بروز مشکل (حمایت اجتماعی)، پویایی و فعال بودن جمعیت) صورت گرفته و نتایج آن در جدول شماره ۲ آمده است.

جدول ۲- محاسبات تفاوت شاخص‌های بعد اجتماعی در مناطق مورد مطالعه

منطقه	سطح معناداری	T میزان	سطح معناداری	F میزان	میانگین	شاخص
۵	۰.۰۰۰	۱۷.۳۷۱	۰.۰۰۰	۶۲.۲	۳.۳۱	تنوع اقشار
۲	۰.۰۰۰	۱۷.۲۸۹			۲.۲۶	
۵	۰.۱۵۴	۱.۶۳۰	۰.۴۸۴	۰.۳۶۷	۳.۴۹	برقراری ارتباط و تعامل با همسایگان (روابط همسایگی)
۲	۰.۱۵۴	۱.۲۲۳			۲.۹۸	
۵	۰.۰۰۰	۴.۰۱۹	۰.۰۰۰	۱۱.۳۹۴	۴.۱۹	برقراری ارتباط و تعامل با شهروندان (تعامل اجتماعی)
۲	۰.۰۰۰	۴.۰۷۸			۳.۲۶	
۵	۰.۰۰۰	۵.۶۷۸	۰.۰۰۰	۱۶.۹۷۳	۳.۰۳	کمک افراد غریبه در صورت بروز مشکل (حمایت اجتماعی)
۲	۰.۰۰۰	۵.۵۹۹			۲.۱۴	
۵	۰.۰۰۰	۵.۳۵۹	۰.۶۴۶	۰.۴۳۸	۳.۱۰	پویایی و فعال بودن جمعیت
۲	۰.۰۰۰	۵.۳۶۲			۱.۸۵	
۵	۰.۰۰۰	۱۴.۲۲۸	۰.۰۰۰	۱۰.۱۲۲	۳.۳۶	میانگین گویه‌ها
۲	۰.۰۰۰	۱۴.۲۱۲			۲.۳۵	

محاسبه آزمون تفاوت در شاخص‌های مربوط به بعد اجتماعی احساس امنیت در دو منطقه مورد مطالعه نشان می‌دهد کمترین میزان رضایتمندی برای شاخص پویایی و فعال بودن جمعیت و بالاترین میزان برای برقراری ارتباط و تعامل با شهروندان است. در این میان میزان برقراری ارتباط با شهروندان یکی از عوامل مؤثر در افزایش امنیت با دیدگاه بانوان در منطقه ۵ است. همچنین میانگین کلی شاخصی اجتماعی در منطقه پنج ۳,۳۶ و منطقه دو ۲,۳۵ است که حاکی از اختلاف و تفاوت میزان امنیت در مناطق مورد مطالعه است. بر اساس اطلاعات به دست آمده شاخص‌های روابط همسایگی و پویایی و فعال بودن جمعیت بیشتر از حد معناداری (۰/۰۵) محاسبه شده و بقیه شاخص‌ها کمتر از سطح معناداری می‌باشند. می‌توان این‌گونه استدلال کرد که بین دو جامعه در بعد اجتماعی اختلاف میانگین وجود دارد.

تحلیل شاخص‌های بعد کالبدی امنیت بانوان

برای ارزیابی بعد کالبدی احساس امنیت از ۵ شاخص شامل تنوع کاربری، فرم و فضا، نظارت بر فضا، وضعیت نورپردازی و تشخیص چهره در شب، دسترسی، وضعیت مبلمان شهری استفاده شده است. بعد کالبدی با شاخص‌های مهمی همچون وضعیت نورپردازی و مبلمان شهری یکی از مهم‌ترین عوامل در برقراری یا عدم امنیت برای زنان در فضاهای عمومی است. با بهبود وضعیت کالبدی در کنار سایر شاخص‌های تأثیرگذار می‌توان امنیت را در فضاهای عمومی تأمین نمود.

جدول ۳- محاسبات تفاوت شاخص‌های بعد کالبدی در مناطق مورد مطالعه

شاخص	میانگین	F میزان	سطح معناداری	T میزان	سطح معناداری	منطقه
تنوع کاربری	۳.۴۳	۲.۱۵۰	۰.۱۳۵	۰.۰۰۰	۰.۲۳۸	۵
	۲.۱۶			۰.۰۰۰		۲
فرم و فضا	۳.۰۲	۱.۸۰۵	۰.۲۰۸	۰.۰۰۰	۱۰.۴۴۹	۵
	۱.۶۵			۰.۰۰۰		۲
نظارت بر فضا	۴.۹۴	۰.۴۱۸	۰.۶۲۱	۰.۰۵۶	-۲.۸۹۰	۵
	۴.۵۳			۰.۰۵۶		۲
وضعیت نورپردازی و تشخیص چهره در شب	۳.۱۹	۱۰.۳۳۱	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۳.۶۳۴	۵
	۳.۴۳			۰.۰۰۰		۲
دسترسی	۳.۵۹	۰.۲۴۹	۰.۳۱۹	۰.۰۰۱	۳.۴۰۲	۵
	۳.۲۷			۰.۰۰۱		۲
وضعیت مبلمان شهری	۳.۸۰	۱۵.۹۱۱	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۳.۱۹۶	۵
	۳.۳۸			۰.۰۰۰		۲
میانگین گوی‌ها	۳.۵۳	۷.۲۲۶	۰.۰۲۰	۰.۰۰۰	۸.۳۹۹	۵
	۲.۹۰			۰.۰۰۰		۲

محاسبه آزمون تفاوت میانگین در شاخص‌های مربوط به بعد کالبدی احساس امنیت حاکی از آن است که منطقه ۵ از کیفیت کالبدی بهتری نسبت به منطقه ۲ برخوردار است. بر اساس نتایج به دست آمده میزان سطح معناداری این دو منطقه از لحاظ شاخص‌های وضعیت نورپردازی و تشخیص چهره در شب و وضعیت مبلمان شهری کمتر از حد سطح معناداری (۰,۰۵) محاسبه شده است در نتیجه بین واریانس‌ها تساوی وجود ندارد و حد دیگر شاخص‌های معناداری بیشتر از مقدار (۰,۰۵) محاسبه شده که نشان می‌دهد تساوی بین واریانس‌ها وجود ندارد. میزان sig آزمون T گویه ۴ بیشتر از حد معناداری است که می‌توان گفت اختلاف میانگین دو جامعه مورد نظر از نظر این متغیر از دید شهروندان معنادار نیست. می‌توان این‌گونه استدلال کرد که بین دو جامعه مورد نظر در مورد بعد کالبدی اختلاف عمیقی وجود دارد. در شاخص فرم و فضا میانگین‌های به دست آمده تفاوت زیاد در میان پاسخگویان مناطق نشان می‌دهد احتمالاً حاکی از تفاوت امنیت در این شاخص میان زنان است. از دیدگاه زنان مباحث نظارت بر فضا می‌تواند تأثیرات زیادی در افزایش امنیت در فضاهای عمومی داشته باشد.

تحلیل شاخص‌های بعد روان‌شناختی امنیت بانوان

برای ارزیابی بعد روان‌شناختی احساس امنیت از ۵ شاخص حس تعلق، هویت محدوده، خوانایی محیط، نظافت و بهداشت و عدالت جنسیتی بهره گرفته شده و نتایج در قالب جدول ۴ به دست آمده است.

جدول ۴- محاسبات تفاوت شاخص‌های بعد روان‌شناختی در مناطق مورد مطالعه

شاخص	میانگین	F میزان	سطح معناداری	T میزان	سطح معناداری	منطقه
حس تعلق	۳.۵۹	۱۰.۳۱۲	۰.۰۰۳	۴.۱۱۲	۰.۰۰۰	۵
	۳.۰۹			۴.۱۲۰		۲
هویت محدوده	۴.۲۳	۵.۴۵۲	۰.۰۳۱	۵.۳۱۸	۰.۰۰۰	۵
	۳.۲۱			۵.۲۱۲		۲
خوانایی محیط	۳.۶۰	۹.۷۰۲	۰.۰۰۱	۲.۴۹۱	۰.۱۲۱	۵
	۳.۱۶			۲.۴۷۸		۲
نظافت و بهداشت	۳.۸۸	۸.۴۵۰	۰.۰۰۲	۲.۷۲۰	۰.۰۰۴	۵
	۳.۲۹			۲.۷۰۶		۲
عدالت جنسیتی	۴.۰۴	۳.۳۴۱	۰.۱۰۰	۱.۰۵۰	۰.۴۶۸	۵
	۳.۹۴			۱.۰۲۱		۲
میانگین گویه‌ها	۳.۳۸	۵.۷۳۲	۰.۰۲۷	۴.۶۴۷	۰.۰۰۰	۵
	۳.۱۱			۴.۶۳۲		۲

محاسبه آزمون تفاوت میانگین در شاخص‌های مربوط به شاخص امنیت را نشان که میزان sig آزمون T از لحاظ شاخص عدالت جنسیتی بیشتر از حد معناداری (۰,۰۵) محاسبه شده که می‌توان استدلال کرد اختلاف میانگین دو جامعه مورد نظر از لحاظ این شاخص از نظر شهروندان معنادار نیست؛ و میزان sig آزمون T دیگر ابعاد کمتر از مقدار حد معناداری محاسبه شده و اختلاف میانگین بین جامعه معنادار است. بعد روان‌شناختی با شاخص‌های مربوطه یکی از تأثیر گذارترین ابعاد در میزان رضایتمندی بانوان از امنیت در فضاهای عمومی است به عبارتی می‌توان گفت که تک تک شاخص‌های این بعد هر کدام تأمین‌کننده یا کاهش‌دهنده امنیت برای زنان می‌باشند همچنین که از دیدگاه زنان شاخص عدالت جنسیتی در هر دو منطقه با میانگین بالا نشان‌دهنده تأثیر عمیق این شاخص در برقراری امنیت برای بانوان است.

تحلیل رابطه بین ابعاد پژوهش با امنیت بانوان در فضاهای عمومی شهری

در تحلیل رابطه‌ای ابعاد پژوهش با توجه به اینکه میانگین هر یک از ابعاد مختلف مؤثر در احساس امنیت بانوان از آزمون همبستگی پیرسون استفاده گردیده است، از این رو توزیع داده‌های مورد استفاده طبیعی است. نتایج حاصل از این آزمون در جدول شماره ۵ نشان داده شده است. رابطه مشاهده شده بین ابعاد اجتماعی، کالبدی و روان‌شناختی پژوهش رابطه همبستگی مستقیم و مثبت است نظر به اینکه مقدار معناداری کمتر از (۰,۰۵) است بر این اساس رابطه همبستگی بین ابعاد بررسی شده قابل اعتماد و معنادار است. جدول ۵ شدت و جهت همبستگی بین ابعاد بررسی شده را نشان می‌دهد.

جدول ۵- نتایج همبستگی ابعاد پژوهش در احساس امنیت بانوان

		اجتماعی	کالبدی	روان‌شناختی
اجتماعی	Pearson correlation	۱	۰.۵۳۲	۰.۲۶۴
	sig		۰.۰۰۰	۰.۰۱۰
کالبدی	Pearson correlation	۰.۵۳۲	۱	۰.۳۹۸
	sig	۰.۰۰۰		۰.۰۰۶
روان‌شناختی	Pearson correlation	۰.۲۶۴	۰.۳۹۸	۱
	sig	۰.۰۱۰	۰.۰۰۶	

جهت بررسی میزان اثرگذاری ابعاد مؤثر بر احساس امنیت بانوان از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه خطی بهره گرفته شد. نتیجه آزمون پیرسون نشان می‌دهد که تمامی ابعاد اجتماعی، کالبدی و روان‌شناختی با موضوع پژوهش یعنی احساس امنیت بانوان در فضاهای عمومی شهری رابطه معنادار و مستقیمی دارند. مطابق جدول و نتایج به دست آمده بالاترین میزان همبستگی را بعد کالبدی با بعد

اجتماعی دارد. می‌توان گفت که با تأمین فضاهای کالبدی و بهبود کیفیت محیط به همان میزان مناسبات اجتماعی و امنیت در بین زنان افزایش پیدا می‌کند.

جدول ۶- بررسی همبستگی میان ابعاد مختلف با احساس امنیت بانوان در فضاهای عمومی شهری

آزمون همبستگی		اجتماعی	کالبدی	روان‌شناختی
احساس امنیت بانوان در فضاهای عمومی شهری	پیرسون	۰.۳۵۶	۰.۱۴۲	۰.۰۶۷
	سطح معناداری	۰.۰۰۰	۰.۰۱۰	۰.۲۸۶
	تعداد نمونه	۳۸۲	۳۸۲	۳۸۲

در مجموع همبستگی میان ابعاد پژوهش با احساس امنیت بانوان در فضاهای شهری نیز بعد اجتماعی بالاترین همبستگی را دارد به عبارتی مسائل اجتماعی تأثیرات زیادی را در احساس و نگرش‌های زنان استفاده‌کننده از فضاهای شهری ایجاد کرده است. دیدگاه‌های زنان از مسائل اجتماعی پیرامونشان شکل گرفته است و هر میزان که به لحاظ ذهنی تقویت شوند به همان میزان نیز احساس امنیت در آنها افزایش پیدا می‌کند.

جدول ۷- میزان تبیین تغییرات متغیر وابسته ارزیابی امنیت بانوان به وسیله ابعاد سه‌گانه آن

مدل	همبستگی	ضریب تعیین	ضریب تعیین تصحیح‌شده	تخمین خطای استاندارد
۱	۰.۲۹۵	۰.۰۶۴	۰.۰۸۲	۰.۹۲۱

نتایج تحلیل واریانس نشان می‌دهد که بین متغیرهای بررسی‌شده و احساس امنیت بانوان رابطه معناداری وجود دارد و میزان همبستگی بین متغیرهای بررسی احساس امنیت بانوان، شامل ابعاد کالبدی، اجتماعی و روان‌شناختی با احساس امنیت بانوان در فضاهای عمومی شهری یک همبستگی مستقیم با شدت متوسط به حساب می‌آید.

جدول ۸- تحلیل واریانس مدل رگرسیونی بین میزان امنیت بانوان و ابعاد سه‌گانه آن

آزمون معنادار متفاوت	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	آماره آزمون	سطح معناداری
اثر رگرسیون	۱۴.۸۴۳	۸	۶.۳۴۴	۶.۰۱۱	۰.۰۰۴
باقی‌مانده	۱۷۱.۶۲۴	۱۹۷	۰.۸۹۲		
کل	۱۸۶.۳۲۹	۱۹۹			

جدول ۹- آماره‌های ضرایب مدل رگرسیونی متغیرهای مستقل پژوهش

مدل	ضرایب غیراستاندارد		ضریب استاندارد بتا	مقدار T	سطح معناداری
	بتا	خطای استاندارد			
Constant	۲.۲۶۳	۰.۴۲۳		۷.۲۲۱	۰.۰۰۰
اجتماعی	۰.۳۱۲	۰.۲۲۸	۰.۲۲۷	۴.۰۸۴	۰.۰۰۳
کالبدی	۰.۲۴۴	۰.۱۶۶	۰.۰۲۲	۳.۵۶۱	۰.۰۱۸
روان‌شناختی	۰.۱۶۴	۰.۰۹۰	۰.۰۳۴	۰.۴۳۶	۰.۵۶۱

میزان توان ابعاد بررسی‌شده در میزان امنیت بانوان در محدوده مورد مطالعه یکسان و یک‌جهت نیست همان‌گونه که ضریب استاندارد شده بتا در جدول ۹ نشان می‌دهد بین ابعاد اجتماعی، کالبدی و روان‌شناختی در ارزیابی متغیر وابسته دارای رابطه مستقیم است با توجه به اینکه میزان خطای آلفای sig به دست آمده برای متغیرها کمتر از ۰.۰۵، از خطای قابل قبول محاسبه‌شده می‌توان استعلام کرد همبستگی مشاهده‌شده معنادار و قابل اعتماد است. با توجه به اینکه ضریب استاندارد شده بتا برای شاخص امنیت دارای رابطه مستقیم بسیار جزئی است ولی میزان خطای آلفای آن بسیار بیشتر از خطای قابل قبول محاسبه‌شده این نشان می‌دهد همبستگی مشاهده‌شده معنادار و قابل اعتماد نیست.

نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها

انسان و محیطی که در آن زندگی می‌کند تفکیک‌ناپذیر از یکدیگر هستند. رشد شتابان شهرنشینی باعث به وجود آمدن مشکلات گوناگونی برای شهروندان در فضای شهری شده است. امنیت یکی از نیازهای اساسی اجتماعات انسانی است و اهمیت خاصی در مسائل شهری نمود پیدا کرده است. امنیت پیش زمینه یک اجتماع سالم به شمار می‌آید و احساس امنیت در بسترسازی توسعه جوامع انسانی قابل توجه است. عوامل مختلفی بر بروز احساس امنیت شهروندان تأثیرگذار است؛ بنابراین بررسی و شناخت جنبه‌های کیفی و کمی امنیت، چه از لحاظ اجتماعی و چه از لحاظ کالبدی در داخل هر یک از فضاهای شهری، امری ضروری است. بدون وجود امنیت امکان توسعه در هیچ زمینه‌ای وجود نخواهد داشت؛ انسان ایمن سرشار از انگیزه برای پیشرفت است. با وجود امنیت افزایش احساس امنیت بانوان در جامعه شهری منافع اجتماعی و اقتصادی زیادی را در پی خواهد داشت افزودن این امنیت در بانوان می‌تواند در ارتقاء الگوی فعالیت‌های اجتماعی مؤثر باشد و مشارکتی بهتر را در صحنه اجتماع به وجود آورد. به‌منظور سنجش احساس امنیت بانوان در مناطق ۵ و ۲ شیراز از شاخص‌های در مجموع سه بعد کالبدی، اجتماعی و روان‌شناختی بهره گرفته شد. نتایج کمی حاکی از آن بود که به لحاظ بعد اجتماعی که میزان امنیت بانوان دو منطقه مورد بررسی تفاوت معناداری وجود دارد. منطقه ۵ از لحاظ بعد اجتماعی نسبت به منطقه ۲ در سطح بالاتری قرار دارد و از لحاظ بعد کالبدی منطقه ۵ از منطقه ۲ بالاتر بوده و این نشان از کیفیت کالبدی بهتر منطقه ۵ نسبت به منطقه ۲ است. همچنین از نظر بعد روان‌شناختی نیز منطقه ۵ از منطقه ۲ شرایط بهتری دارد پس می‌توان نتیجه گرفت که منطقه ۵ نسبت به منطقه ۲ از نظر ابعاد اجتماعی، کالبدی و روان‌شناختی شرایط بهتری دارد و بانوان منطقه ۵ نسبت به بانوان منطقه ۲ احساس امنیت بیشتری دارند. نتایج کیفی نیز حاکی از آن است که بین ابعاد اجتماعی، کالبدی و روان‌شناختی رابطه مستقیمی وجود دارد و همچنین بین این ابعاد با احساس امنیت بانوان در فضاهای عمومی شهری نیز این رابطه صدق می‌کند یعنی هرچه شاخص‌های این ابعاد از جمله کیفیت فرم و فضا، کیفیت روشنایی محیط، مناسبات و روابط اجتماعی، عدالت جنسیتی، حس تعلق به مکان، کیفیت مبلمان شهری افزایش یابد احساس امنیت بیشتری نیز در بانوان به وجود می‌آید. مقایسه نتایج به دست آمده با مطالعات گذشته نشان داد می‌دهد که؛ پژوهشی که رحیمی و ایزدی تحت عنوان تبیین رابطه مفاهیم حس امنیت بانوان و حس تعلق به مکان در بافت تاریخی دریافته‌اند که حس تعلق به مکان با احساس امنیت رابطه مستقیم دارد که در این پژوهش نیز حس تعلق از شاخص‌های بعد روان‌شناختی امنیت بانوان در نظر گرفته شده است. در پژوهش آقایی و همکاران تحت عنوان، تحلیل مؤلفه‌های تأثیرگذار بر احساس امنیت اجتماعی بانوان در فضاهای سبز عمومی، آمده است امنیت بانوان در جامعه تحت تأثیر شرایط محیطی و اجتماعی و همچنین پایگاه اقتصادی-اجتماعی خانواده است که در پژوهش حاضر نیز شرایط محیطی را تحت عنوان بعد کالبدی امنیت بانوان و مسائل اجتماعی را نیز تحت عنوان بعد اجتماعی امنیت بانوان در نظر گرفته شده که در پژوهش حاضر علاوه بر دو بعد نام برده بعد روان‌شناختی نیز برای امنیت بانوان در نظر گرفته شده که از این حیث پژوهشی جامع‌تر نسبت به پژوهش نام برده می‌باشد. صادقی و جنگجو در پژوهشی تحت عنوان ترجیحات بانوان در فضای شهری، رابطه محیط ساخته‌شده با حضور بانوان در فضاهای عمومی شهری در ایران، نشان داد که بین ویژگی‌های کالبدی محیط ساخته‌شده و حضور بانوان در فضاهای عمومی شهری رابطه وجود دارد. از میان مؤلفه‌ها، حضور بانوان در فضاهای عمومی شهری بیشترین ارتباط را با کاربری و فعالیت زمین داشت. در پژوهش حاضر نیز بعد کالبدی مورد ارزیابی قرار گرفته و همانند پژوهش فوق شاخص تنوع کاربری نیز در این پژوهش در بعد کالبدی مورد تحلیل شد و اما در پژوهش حاضر دو بعد دیگر با عناوین بعد اجتماعی امنیت بانوان و بعد روان‌شناختی امنیت بانوان نیز مورد ارزیابی قرار گرفته است. بیرنگ و آذر در پژوهشی در راستای تحلیل احساس امنیت بانوان در فضاهای عمومی با تأکید بر پارک‌های شهری، دریافته‌اند که میان کیفیت کالبدی و احساس امنیت بانوان رابطه مثبت معنی داری وجود دارد. در پژوهش حاضر به علت اینکه احساس امنیت جزو عنوان اصلی پژوهش است، مسائل کالبدی محدوده مورد پژوهش جزو ابعاد آن در نظر گرفته شده است و نتایج حاکی از آن است که بعد کالبدی بر احساس امنیت بانوان تأثیر مستقیم دارد. شریعتی مزینانی و فروغ زاده پژوهشی با عنوان فضاهای عمومی و امنیت بانوان در شهر مشهد انجام دادند. نتایج نشان می‌دهد زیرگذرها و مسافربران شخصی را ناامن‌ترین موقعیت‌ها شناسایی کرده‌اند، پارک‌ها و اطراف محل زندگی هم با داشتن میانگین نزدیک به هم در رده بعدی قرار می‌گیرند و اتوبوس، پله‌های عابر پیاده و تاکسی در مقایسه با فضاهای عمومی دیگر بیشترین امنیت را دارند. در پژوهش حاضر بعد کالبدی مورد ارزیابی قرار گرفته اما برخلاف پژوهش فوق به دنبال مکان‌یابی نبوده و احساس امنیت بانوان مهم‌ترین مسئله مورد پژوهش است. سلطانی و همکاران، پژوهشی تحت عنوان تحلیل فضای احساس امنیت در محلات مختلف شهری مورد مطالعه: شهر قدس رابطه معناداری بین محلات مختلف شهری و احساس امنیت دست یافتند. می‌توان نتیجه گرفت که محیط‌های شهری به دلیل شرایط اجتماعی موجود؛ یعنی شکل‌گیری و کارکرد فضاها می‌توانند بر میزان امنیت تأثیرگذار باشند. پژوهش حاضر نیز همانند پژوهش سلطانی و همکاران، فرم و فضا از شاخص‌های اصلی پژوهش است باین حال در پژوهش حاضر ابعاد و شاخص‌های دیگری نیز مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. در پژوهش‌هایی که شیربگی و رادین در پژوهش خود تحت

عنوان بررسی عوامل مرتبط با احساس ناامنی اجتماعی بانوان در فضاهای شهری (با تأکید بر ویژگی‌های کالبدی شهری) و صادقی و شوشتری در پژوهش خود تحت عنوان احساس امنیت بانوان در فضاهای شهری و عوامل اجتماعی مؤثر بر آن و گلی و همکارانش پژوهشی با عنوان عوامل مؤثر در احساس امنیت اجتماعی بانوان در فضاهای عمومی شهری به انجام رساندند، بیشتر به مسائل کالبدی پرداختند. در صورت کلی پژوهش حاضر ابعاد و شاخص‌های وسیع‌تری را نسبت به سایر پژوهش‌های انجام شده برای امنیت بانوان در نظر گرفته است و از این حیث جنبه نوآوری و کامل‌تری را نسبت به سایر پژوهش‌ها را دارد. برخی از پیشنهادهایی که می‌توان جهت ارتقای احساس بانوان این دو منطقه با توجه به یافته‌های پژوهش داد؛ می‌توان به ایجاد سازمان‌های مردمی و تشکیل نهادهای اجتماعی و فرهنگی الی‌الخصوص نهادهایی با محوریت بانوان جهت افزایش تعامل و حمایت اجتماعی شهروندان از یکدیگر؛ استفاده از فضاهای بایر و بلااستفاده در جهت ایجاد فضاهای تعاملی و مشارکت تمام اقشار جهت پویایی و فعال بودن جمعیت و افزایش و بهبود روابط همسایگی؛ سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در فعالیت‌های مختلف از جمله بازارها و بازارچه‌ها با محوریت حمایت از بانوان برای عرضه کالاها، مشاغل خانگی، افزایش کاربری‌های مختلط و ترکیبی جهت تنوع کاربری و دسترسی راحت‌تر بانوان محدوده؛ افزایش آگاهی و مشارکت مدنی با برگزاری جلسات و مشاوره‌های عمومی از طریق همگرایی ساکنین و بهره‌گیری از مشترکات فرهنگی جهت کنترل آسیب‌های اجتماعی در سطح محله و افزایش حس تعلق شهروندان به محل زندگی خود، اشاره نمود.

References

1. Abdullahi, A. A., Sanami, E. (2020). Evaluating the factors affecting the security of urban spaces and trying to improve them (case study: Shiraz Baath Park). *Urban Social Geography Quarterly*. No. 1. pp. 232-211 [In Persian].
2. Aghaei, P. Majidi, B., Zarghami, S., Raisi, H. (2019). Analysis of the factors affecting women's sense of social security in public green spaces, (case study of Niavaran Park, District 1 of Tehran Municipality), *Amash Mohit Quarterly*, No. 50, pp. 20-2 [In Persian].
3. Ahmadvpour, A., Arvin, M., Rahimpour, N. (2015). Evaluation of women's sense of security in urban spaces (case study of one area of Ahvaz city), *Scientific Research Quarterly of Urban Studies*, No. 23, pp. 53-68 [In Persian].
4. Asgari, M. (2022). measuring the level of women's sense of social security in urban landscapes (case study: K-Bano Park, Zahedan city), the second international conference on architecture, civil engineering, urban planning, environment and horizons of Islamic art in the declaration of the second step of the revolution, Tabriz, <https://civilica.com/doc/1612161> [In Persian].
5. Azimi, H., Rusta, M. (2012). Investigation and analysis of the impact of inequality on social, economic and political security of Mashhad metropolis, *Human Geography Research*, No. 18, pp. 177-192. [In Persian].
6. Birang, M., Azar, A. (2020). Analysis of women's sense of security in public spaces with an emphasis on urban parks, case study: Tabriz, two scientific quarterly journals of Iran's ecological research, volume ۱۰, number ۲۰ [In Persian].
7. Coleman, J. (1990). *E Foundations of Social Theory*. Boston: Harvard University Press <http://www.simplypsychology.org/maslow.html>
8. Fani, Z., Roshan, A. (2016). Neighborhood relations in the Islamic city and the expected psychological security of the CPTED approach; A case study, the old structure of Isfahan city, *International Conference on New Research Achievements in Civil Engineering, Urban Architecture, Tehran*, <https://civilica.com/doc/475459> [In Persian].
9. Farahzad M, Rafieian M, kamyab S, arghan A. (2018). Identifying the Factors Influencing the Presence and Participation of Women in Urban Space from View of Right to the City. *GeoRes* 2018; 33 (1) :95-108. URL: <http://georesearch.ir/article-1-271-fa.html> [In Persian].
10. Farokh Sarasht, M. (2013). Women and Urban Public Spaces, *Women and the Use of Urban Spaces, Women and Urban Life Magazine*, No. 12, pp. 140-156 [In Persian].
11. Goli, A., Ghasemzadeh, B, Fath Baghali, A., Ramzan Moghadam Wajari, Y. (2016). Factors affecting women's sense of social security in urban public spaces (case study: El Gali Park, Tabriz), *Women's Strategic Studies*, Volume 18, number 69. [In Persian].
12. Haji Ahmadi Hamdani, A., Majdi, H., Jahanshahlou, L. (2015). Evaluation criteria affecting the activity of women in urban areas, Case study: 20th Golestan Dist, poonak, Tehran. *Quarterly Journal of Urban Studies*, 4(14), 47-60. [In Persian].

13. Hamdi Birang, M., Azar, A. (2018). Analysis of women's sense of security in public spaces with an emphasis on urban parks, case study: Tabriz. *Scientific Quarterly Journal of Urban Ecology Research*. pp. 27-40.
14. Jahanbakhsh Ganjeh, S. (2021). qualitative study of women's sense of security in the family environment under study: women referring to counseling centers in Karaj city, *Women and Family Studies*, Volume 8, Number 2. [In Persian].
15. Kalantari, M., Agha Ghanizadeh, J., (2013). Pathology of order and security in the parks of Tehran city using the principles and strategies of crime prevention through environmental design, *Law and order research paper*, number 3, pp. 77-106 [In Persian].
16. Karimi, S. (2022). The effect of the open space of the neighborhood unit in increasing security and crime prevention (based on the CPTED approach), the 7th annual international congress on civil engineering, architecture and urban development, Tehran, <https://civilica.com/doc/1373395> [In Persian].
17. Lotfi, S., Bardi Anamradanjad, R., Sasanipour, M. (2014). Investigating the feeling of security in public spaces (a case study of Shiraz metropolis), *Journal of Urban Planning and Research*, No. 5, pp. 103-116 [In Persian].
18. Mahadevia, D., Lathia, S. (2019). Women's Safety and Public Spaces: Lessons from the Sabarmati Riverfront, India, *Urban Planning*, Volume 4, Issue 2, Pages 154-168
19. Mahmoodi, N. (2021). The importance of the role and rights of women in the revitalization of urban spaces (Case study: Jomhori Eslami Street, Mahabad). *Geography and Human Relations*, 3(3), 41-63. doi: 10.22034/gahr.2021.258749.1478 [In Persian].
20. Malmir, A., Talkhabi, D. (2022) : Investigating the level of women's sense of security and factors affecting it in Tafarsh city. 1st International Conference on Educational Sciences, Psychology, Sport Sciences and Physical Education. [In Persian].
21. Mcleod, Saul. (2014). Maslow's Hierarchy of Needs, Retrieved from <http://www.simplypsychology.org/maslow.html>
22. Memarian, M. Kalantari, M. (2023). Lighting and securing urban spaces at night (a case study of Hafthauz neighborhood in Tehran) (master dissertation), Shahid Beheshti University, Faculty of Earth Sciences, retrieved from <https://ganj.irandoc.ac.ir/#/articles/53a1c7755c7ead6d413bae6327c1dd1a> [In Persian].
23. Mohammadi Birang, M., & Azar, A. (2019) : Analyzing Women's Sense of Security in Public Spaces with Emphasis on Urban Parks, Case Study: Tabriz. *Urban Ecology Research Quarterly*, 10(20), 27-40. doi: 10.30473/grup.2020.7076 [In Persian].
24. Mohammadi, J., & Moradi Paduk, M. (2014). Investigating women's sense of security in different urban areas, a case study of areas 5 and 13 of Isfahan. *Urban Sociological Studies*, 3(9), 155-172. [In Persian].
25. Mohammad Pajhoh, L., Rezaei Rad, H. (2016). Explanation and evaluation of social security factors of women in public areas of the city (case example: District 1, Tehran). *Haft Hesar environmental studies*. 1395; 4 (15): 47-60 [In Persian].
26. Qaraei, F, Rad Jahanbani, N., Rashidpour, N. (2018). Survey and measurement of the sense of security in different urban areas, *Armanshahr*, City No. 4, pp. 17-32 [In Persian].
27. Qotb, A. , Khakpour, A. (2017) . Analysis of factors affecting women's sense of security in urban spaces, a case example: Chizer neighborhood of Tehran, *International Conference on Women and Urban Life*, Tehran, <https://civilica.com/doc/593954>. [In Persian].
28. Rafiei, A. (2022). A comparison of content factors affecting the "marginalization" of women in traditional and non-traditional neighborhood spaces. *Art of Green Management*, 1(3), 43-60. doi: 10.30480/agm.2022.4039.1023 [In Persian].
29. Rahimi, L., Sabouri, S. (2019) . Women's safety in urban public spaces and the investigation of physical factors affecting it (case example: El Goli Park, Tabriz). *Social psychological studies of women*, 15(4), 39-77. doi: 10.22051/jwsps.2018.17016.1555 [In Persian].
30. Rahimi, M. A., Izadi Zamanabadi, S. (2022). Explaining the relationship between the concepts of women's sense of security and the sense of belonging to a place in the urban historical context of a

- case example: (Jo Bareh neighborhood, Isfahan city). Urban Environment Planning and Development, 2(8), 75-92. doi: 10.30495/juepd.2023.1962130.1091 [In Persian].
31. Rahmati, M., Asgari, A., Kamune, Z., Shayanfar, S. (2021). Identifying the factors affecting the legibility of women in the urban space (case example: Shahrek Ekbatan, Tehran). Women's Interdisciplinary Research, <https://doi.org/10.52547/row.2.2.7> [In Persian].
 32. Rasouli Shurestan, J. (2019). investigation and analysis of the role of physical and social factors on the feeling of security in the urban spaces of Gorgan, Golestan Police Science Scientific Quarterly, Volume 9, Number 35. [In Persian].
 33. Sadeghi Shirsavar, E., Parinejad, M. (2022). Examining the factors affecting women's sense of security in urban parks, 6th International Conference on Research in Science and Engineering and 3rd International Congress on Civil Engineering, Architecture and Urban Planning of Asia, <https://civilica.com/doc/1408327> [In Persian].
 34. Sadeghi, A., Jangjo, S. (2022). Women's preferences and urban space, the relationship between the built environment and the presence of women in urban public spaces in Iran, (Shiraz city under study), Geographical Sciences Quarterly, No. 10, 44-59
 35. Sadeghi, S.A., Shushtari, M. J. (2017). Women's sense of security in urban spaces and social factors affecting it, International Conference on Women and Urban Life. . [In Persian].
 36. Saeedi, s., Kozehgar kaleji, l., Aghaei, p. (2022). Organizing and promoting the sustainability of urban environment based on a smart growth approach: A case study in Bashgah Naft in District 21, Tehran (master dissertation), Shahid Beheshti University, Faculty of Earth Sciences, retrieved from <https://ganj.irandoc.ac.ir/#/articles/2914d0ffd6d0685ae543623b180ff17b> [In Persian].
 37. Sanat Khah, A. (2019). Investigating socio-cultural factors affecting women's sense of security in Kerman city. Social psychological studies of women, 16(3), 37-64. doi: 10.22051/jwsp.2019.18587.1627 [In Persian].
 38. Sediq Sarvestani, R., Nimrozi, N. (2011). investigating the relationship between participation in neighborhood relations and feeling of security in the neighborhoods of Mashhad, <https://civilica.com/doc/1301182> [In Persian].
 39. Shariati, M.S., Foroughzadeh, S. (2018). Public Spaces and Women's Security in Mashhad City, Strategic Researches of Iran's Social Issues, Volume 6, Number 4. . [In Persian].
 40. Shateriyan, M., Ashnui, A., Ganjipour, M. (2015). Investigating the adaptation of urban spaces for the access of disabled and veterans, a geographical sample, a case study of government offices in Kashan city. Space preparation. <https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=319803>
 41. Sheikh Ahmadi, A., Mohammadi, M. (2021). Promoting safety and security by relying on social capital based on cultural regeneration approach (Case study: Historical context of Urmia), Journal of Urban Environmental Policy, Vol 1, No 2, Summer 2021, PP: 103- 120, DOR: 20.1001.1.27833496.1400.1.2.7.7 [In Persian].
 42. Shekarbeigi, A., Radin, P. (2017). Investigating factors related to women's feeling of social insecurity in urban spaces (with emphasis on urban physical characteristics). Women's Psychological Social Studies, 14(2), 126-87. doi: 10.22051/jwsp.2016.2489 [In Persian].
 43. Shirbegi, A., Radin, P. (2017). Investigating the factors related to women's sense of social insecurity in urban spaces (with an emphasis on urban physical characteristics), Scientific Quarterly Journal of Psychological Social Studies, Volume 14, Number 2. . [In Persian].
 44. Soltani, L., Beikmohammadi, H., Haydari, S. (2017). Spatial analysis of the sense of security in different urban areas (case study: Quds city), Strategic Researches of Social Issues of Iran, Volume 5, Number 3. [In Persian].
 45. Statistical Yearbook of Shiraz, (2018). Shiraz Municipality Planning and Human Capital Development Deputy, First Edition, Department of Statistics and Information Technology [In Persian].
 46. Tazesh, Y., daymad, z. (2021). The relationship between social capital and quality of life in female-headed households in Dogonbadan City, Journal of Urban Environmental Policy, Vol 1, No 2, PP: 67-82, Summer 2021, ISSN: 2783-3496 <http://juep.iaushiraz.ac.ir> /DOR: 20.1001.1.27833496.1400.1.2.5.5 [In Persian].
 47. Yaran, A., Arjomandi, H., Mesgarian, M. (2019). Investigating the Contribution of Physical Components of Women's Sense of Safety to Open Spaces of Urban Tourism, Case study: 30 Tir street. Manzar, 11(47), 24-37. doi: 10.22034/manzar.2019.163900.1885 [In Persian].

48. Zoghi Tavana, Sh., Ashuri, H. (2022). investigating the relationship between resilience and perceived social support with life satisfaction of elderly women who are members of the daily care center for the elderly in Lahijan city, the 12th International Conference on Psychology, Counseling and Educational Sciences, <https://civilica.com/doc/1480871> [In Persian].
49. Zohreh, S. (2017). The effect of interaction, trust and social support on women's sense of social security. 8th International Conference of Psychology and Sociology [In Persian].

